

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/202/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614202344
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8614202344.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu CD Consulting s. r. o., so sídlom K Červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, Česká republika, IČO: 264 29 705, právne zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej T. M., bytom N. U. XXX/XX, X., o zaplatenie 354 Eur istiny s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 2C/89/2014-23 zo dňa 21.01.2015 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu žalobcu zamietol, ktorou sa domáhal zaplatenia zmenkovej sumy vo výške 354 Eur a zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 420 Eur od 28.02.2011 do 17.05.2011, t.j. v sume 82,95 Eur, zo sumy 387 Eur od 18.05.2011 do 20.06.2011, čo predstavuje sumu 32,90 Eur, zo sumy 354 Eur od 21.06.2011 do zaplatenia, ako aj 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 420 Eur od 16.05.2011 do 17.05.2011, čo predstavuje sumu 0,21 Eur, zo sumy 387 Eur od 18.05.2011 do 20.06.2011, čo predstavuje sumu 2,16 Eur, zo sumy 354 Eur od 21.06.2011 do zaplatenia a zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, t.j. 1,40 Eur. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal a vyslovil, že žalobca nemá právo na ich náhradu.

V odôvodnení poukázal na dôvody žaloby, a to podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu s tým, že citoval čl. 2 ods. 1, čl. 3 ods. 1, čl. 5 ods. 1, 2, 3, 4, čl. 7 ods. 1, 2, 3 a uviedol, že po oboznámení sa s obsahom pripojených listinných dôkazov najmä úverovej zmluvy č. 805600402 zo dňa 22.10.2010, ktorou veriteľ - POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava poskytol úver vo výške 200 Eur žalovanej ako fyzickej osobe, ktorý sa žalovaná zaviazala úver splatiť vo výške 396 Eur v 12 mesačných splátkach po 33 Eur počnúc dňom 23.11.2010. V zmluve nie je uvedený úrok, je uvedený len poplatok vo výške 196 Eur, ktorý nie je konkretizovaný a v zmluve nie je uvedená ani ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len RPMN), ani priemerná hodnota RPMN, pričom je v zmluve uvedené, že finančné prostriedky boli poskytnuté na výkon povolania. Žalovaná dňa 22.10.2010 vystavila vlastnú zmenku, obsahom ktorej je jej záväzok zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, sumu 420 Eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 28.02.2011. Zmenka bola vystavená ako vistazmenka a bola opatrená doložkami „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pričom za miesto platenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. indosovala zmenku na rad žalobcu. Listina má znaky vzorového tlačiva, do ktorého boli rukou vpísané údaje: dátum a miesto

vystavenia, identifikačné údaje vystaviteľa, jeho podpis, zmenková suma vyjadrená číslom aj slovami a dátum začiatku úročenia zmenkového úroku sú v listine uvedené odlišným strojovým písmom ako zvyšok vzorového tlačiva. Vo veci súd nariadil pojednávanie, pričom žalovaná vo výpovedi uviedla, že prestala pôžičku splácať z dôvodu, že stratila prácu. V čase, keď brala pôžičku, bola na materskej dovolenke a zmluvu podpísala iba na mieste, kde jej bolo ukázané. Zmluvu nevypisovala a nevedela, čo slovo zmenka znamená, pričom nemala vedomosť, aby takúto listinu podpísala.

Následne súd citoval ustanovenie § 75 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch (ďalej len Zákona o zmenkách a šekoch), ako aj ustanovenia § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, § 54 Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenie § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, t.j. od 02.04.2010 do 10.06.2013 a uviedol, že preskúmal predloženú zmenku a zistil, že spĺňa formálne náležitosti platnej zmenky, avšak i napriek tomu skúmal dohodu o vyplňovacom práve zmenky vyplývajúcej zo všeobecných úverových podmienok remitenta. Konštatoval, že pri uzatváraní príslušnej úverovej zmluvy a v súvislosti s ňou aj vystavenie zmenky, ide o spotrebiteľský právny vzťah, a preto je potrebné aplikovať aj normy na ochranu práv spotrebiteľov. Poukázal na ustanovenie § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a zdôraznil, že spotrebiteľovi musí byť poskytnutá ochrana pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami aj v prípade, ak sa uplatňuje právo zo zmenky. Stále je potrebné aplikovať čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS a chrániť spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Vychádzajúc z tohto princípu preto pri kolízii zmenkového práva so spotrebiteľskými právami žalovanej musí mať prednosť ochrana práv spotrebiteľa. Dohodu o vyplňovacom práve zo zmenky súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podotkol, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá obligatórne náležitosti, ktoré sú uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 písm. f), j), k), y) zákona č. 129/2010 Z. z., čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda spotrebiteľ má vrátiť len sumu poskytnutého úveru. Zmenka túto skutočnosť nezohľadňuje a dokonca umožňuje aj vymáhať zmenkový úrok 0,25 % denne, čo je ročne 91,25 %. Nepochybne takýto zmenkový úrok je v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť s poukazom na ustanovenie § 39 v spojení s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dohoda o vyplňovacom práve zmenky bola uvedená vo všeobecných úverových podmienok, teda formulári, ktorý spracoval právny predchodca žalobcu a žalovaná nemala možnosť ich ovplyvniť. Nepochybne táto podmienka nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa práve pre nezohľadnenie práv spotrebiteľa a umožnenie vymáhať plnenia, ktoré sú v rozpore so zákonom. Uvedená zmluvná podmienka je neplatná s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Ak je neplatná dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky, neplatná je aj samotná zmenka. Súd poukázal na právny názor vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 161/2007 zo dňa 06.05.2008, z ktorého vyplýva, že z neplatnej úverovej zmluvy nemohlo žalobcovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky a neplatnosť úverovej zmluvy vyvodil z nerovnosti podmienok účastníkov zmluvy v dôsledku neprímerane vysokého poplatku za spracovanie a vedenie úveru, v dôsledku čoho považoval zmluvu za priečiacu sa dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku. Súd sa nestotožnil s právnym posúdením uplatneného nároku len podľa Zákona o zmenkách a šekoch, ktoré posúdenie vyplynulo z rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 05.09.2013, ako aj Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, z dôvodu, že pri kolízii zmenkového práva s právom na ochranu práv spotrebiteľov má prioritu spotrebiteľské právo, čomu napokon nasvedčuje aj judikatúra Súdneho dvora Európskej únie, napr. rozhodnutie sp. zn. C419/2011 zo dňa 14.03.2013 (Česká spořitelna proti L. C.), v ktorom súd skúmal postavenie žalovanej ako spotrebiteľky pri uplatnení práva zo zmenky. Ďalej súd podotkol, že aj zákonná úprava spotrebiteľských úverov vyplývajúca zo zákona č. 258/2001 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2008 výrazne obmedzuje možnosť zabezpečenia spotrebiteľského úveru zmenkou v § 4 ods. 6 a neskôr zákonom č. 129/2010 Z. z. v § 17 ods. 3 dokonca zakazuje splnenie a zabezpečenie úveru zmenkou. Aj táto právna úprava svedčí o tom, že nie je možné odčleňovať zmenku od noriem spotrebiteľského práva. Ak je zmenka vydaná v rozpore so zákonom o spotrebiteľskom úvere, v danom prípade so zákonom o spotrebiteľskom úvere, je neplatná v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, keďže aj pre zmenku platia všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o platnosti právnych úkonov. Na podporu svojho názoru súd poukázal aj na pripomienky Európskej komisie zo dňa 12.02.2014 členom Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-558/2013 týkajúcej sa obdobného konania (CD Consulting proti P. Q.) s tým, že integrovanie abstraktného charakteru zmenky by bolo neprijateľné, lebo čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v

spotrebiteľských zmluvách, ako aj čl. 4, čl. 9 a čl. 14 Smernice Rady 87/102/EHS z 22.12.1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru sa majú vykladať v tom zmysle, že im odporuje právna úprava členského štátu, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá vnútroštátnemu súdu rozhodujúcemu o právach indosovanej zmenky neumožňuje v zásade v žiadnej fáze konania ex offio preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky a tiež prípadné porušenie zákona upravujúceho dôsledky neuvedenia ročnej percentuálnej miery nákladov v zmluve o spotrebiteľskom úvere, z ktorej zmenka vznikla. V danom prípade zmenka a úverová zmluva vznikli za účinnosti zákona č. 129/2010 Z. z. a v zmysle ustanovenia § 17 ods. 3 cit. zákona v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom. K vystaveniu zmenky došlo v rozpore s citovaným zákonným ustanovením, a preto s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka je zmenka absolútne neplatná pre rozpor so zákonom. Dohodu o vyplňovacom práve blankozmenky a tým aj samotnú zmenku súd považoval za neplatnú aj pre obchádzanie zákona s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka. Vystavením zmenky sa právny predchodca žalobcu snažil vyhnúť posudzovaniu platnosti úverovej zmluvy a aplikácií zákona o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho žalovaná by veriteľovi mala vrátiť len sumu poskytnutého úveru pre nedodržanie obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takýto postup žalobcu nemôže požívať právnu ochranu s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že žalobca nebol úspešný a úspešnej žalovanej žiadne preukázateľné trovy konania nevznikli, a preto ich súd nepriznal.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie právny zástupca žalobcu. Namietal inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ďalej, že účastníkovi bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Uplatnené odvolacie dôvody bližšie konkretizoval s tým, že poukázal na abstraktný charakter zmenky, o ktorej mal súd prvého stupňa rozhodnúť, poukázal na procesný postup vyplývajúci z Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veci s nízkou hodnotou sporu. Nesúhlasil s postupom súdu, ktorý vo veci vykonával dokazovanie v zmysle Občianskeho súdneho poriadku. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa dospel na základe nesprávnych právnych predpisov k nesprávnej interpretácii príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. Dôkazné bremeno spočívalo na žalovanom v zmysle ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách šekoch, ktorý bol oprávnený vznášať námietky proti zmenkovému nároku. Pri kauzálnych námietkach preto nie je možné prenesenie dôkazného bremena zo žalovaného na žalobcu. Poukázal na iné rozhodnutia súdov, vrátane rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C/419/11. Podľa jeho názoru v predmetnom konaní bola riešená iná situácia, či vôbec súd má právomoc o žalobe konať a rozhodnúť. Súdny dvor sa zaoberal postavením žalovaného ako spotrebiteľa iba z dôvodu, že tento namietal svoje postavenie a zároveň uvádzal bydlisko v H.. Na preukázanie postavenia spotrebiteľa nestačí len okolnosť, že zmenkový ručiteľ je fyzickou osobou. Vo vzťahu k zmluvnej pokute uviedol, že zmluvná pokuta 0,25 % istiny na každý deň omeškania vo výške 533 Eur predstavuje 1,33 Eur denne, čo nie je podľa názoru neprimerané účelu, ktorý bol dohodou o zmluvnej pokute účastníkmi konania sledovaný. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok a žalobe vyhovieť. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania, ktoré špecifikoval.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s ust. § 156 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvého stupňa.

K odvolaniu žalobcu uvádza, že namietanú vadu konania, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, resp., žeby postupom súdu bolo odňatá možnosť konať pred súdom, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. Súd prvého stupňa v súlade s čl. 19, ako aj úvodnými ustanoveniami Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. 07. 2007 postupoval s tým, že aplikoval rozhodné vnútroštátne procesné právo, ak nariadil pojednávanie a vykonával dokazovanie oboznámením sa s obsahom pripojených listinných dôkazov, vzhľadom na posudzovanie aj základného záväzkového vzťahu, ktorým sa zmenka zabezpečovala, ako aj svojim postupom rešpektoval zásady vyplývajúce z Charty základných práv Európskej únie, ako aj rešpektoval právo na spravodlivý proces a zásadu kontradiktórneho procesu, najmä pri rozhodovaní o potrebe ústneho pojednávania, dôkazných prostriedkov v rozsahu, v akom sa vykonávajú dôkazy. Takýto procesný postup súdu nemožno považovať za postup, ktorým by bolo porušené právo účastníka na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky. Uplatnené námietky preto odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

Ani námietka týkajúca sa nesprávneho právneho posúdenia veci nebola opodstatnená. Súd prvého stupňa správne posudzoval i napriek abstraktnému charakteru zmenky, zmenku z titulu ex offa, a to z titulu absolútnej neplatnosti z dôvodu rozporu so zákonom, vrátane dohody o vyplňovacom práve, t. j. v rozpore s ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Výkonu práva, ktorý nepožíva právnu ochranu, nebolo možné poskytnúť súdnu ochranu, na ktorú skutočnosť súd prvého stupňa taktiež správne poukázal, vrátane kolízie právnych noriem spojených so zachovaním a poskytnutím ochrany práv spotrebiteľa i napriek uplatnenému nároku zo zmenky.

Odvolací súd nepovažoval odvolanie žalobcu za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania účastníkov odvolací súd rozhodol podľa čl. 16 a 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. 07. 2007 tak, že náhradu trov odvolacieho konania žalovanej nepriznal, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 224 ods. 1 v spojení s ust. § 151 ods. 1 a § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.